

T. B. M. M. (S. Sayısı : 460)

Canakkale Milletvekili M. Cumhur Ersümer ile Kars Milletvekili Yasin Bozkurt'un, 2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Anayasa Komisyonu Raporu (2/408)

T.B.M.M. Anavatan Partisi

Grup Başkanlığı

Sayı : 07-90/25

9.10.1990

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hazırlamış bulunduğumuz «2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi» ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz. 9.10.1990

M. Cumhur Ersümer
Çanakkale

Yasin Bozkurt
Kars

GENEL GEREKÇE

2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 21 inci maddesinin beşinci fıkrasında 28.3.1986 tarih ve 3270 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle, ilgili seçim kurulunun gözetimi ve denetimi altında yapılan kongrelerdeki seçimlerin, usul ve şekilleri ile seçimlerde kullanılacak oy pusulası ve listelerin tanzim ve tarzı siyasî partilerin tüzük ve kongre yönetmelikleri ile düzenleneceği esası getirilmiştir.

Kanun teklifinde, 2820 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin sekizinci fıkrasında yapılmak istenen değişiklikle aynı maddenin beşinci fıkrası hükmü ile paralellik sağlanmak suretiyle listelerin siyasî partilerin tüzük ve kongre yönetmeliklerinde gösterilen usule uygun bir şekilde işleme tabi tutularak sandığa atılması suretiyle kullanılması öngörülmektedir.

Ayrıca, siyasî partilere yapılacak bağışın miktarında artırıma gidilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu madde ile 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 21 inci maddesinin sekizinci fıkrası değiştirilerek çarşaf listenin yanında münferit liste ile de oy kullanılmasına imkân tanınmakta ve bu hususlar siyasî partilerin ihtiyarına bırakılmaktadır.

Madde 2. — Bu maddede yapılan değişiklikle gerçek ve tüzelkişilerin bir siyasî partiye aynı yıl içerisinde yapabilecekleri aynı ve nakdî yardımlar 5 milyon liradan 50 milyon liraya çıkarılmıştır. Ancak, bir defada yapılacak yardım miktarı beş milyon lira ile sınırlı olacaktır.

Geçici Madde — 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 21 inci maddesinin sekizinci fıkrası ile 66 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişikliklere paralel olarak siyasî partilerin tüzük ve programlarında gerekli değişiklikleri yapabilmelerine imkân sağlamak için bu geçici madde getirilmiştir.

Madde 3. — Yürürlükle ilgilidir.

Madde 4. — Yürütme ile ilgilidir.

Anayasa Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa Komisyonu

Esas No. : 2/408

11 . 10 . 1990

Karar No : 31

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca, 9.10.1990 tarihinde Komisyonumuza gönderilen Çanakkale Milletvekili M. Cumhur Ersümer ile Kars Milletvekili Yasin Bozkurt'un; 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 11.10.1990 tarihli toplantısında, teklif sahibi, Adalet Bakanı ve İçişleri Bakanlığı temsilcileri de bulunduğu halde incelenmiştir.

Teklif, siyasî partilerin kongre seçimlerinde kullanacakları listelerin, tüzük ve kongre yönetmeliklerinde gösterilen usule uygun bir şekilde işleme tabi tutularak sandığa atılmasını, ayrıca siyasî partilere yapılacak bağış miktarının artırılmasını öngörmektedir.

Komisyonumuz, gerekçesi doğrultusunda teklifi olumlu bulmuş, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandıktan sonra maddelerine geçilmesini kabul etmiştir.

Teklifin 1 inci maddesi ile değiştirilmek istenilen 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 21 inci maddesinin sekizinci fıkrasına oy kullanmada kimlik tespitinin, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 87 nci maddesine paralel olarak, oy verenin nüfus hüviyet cüzdanı veya resimli üyelik kimlik kartının yanı sıra kimlik tespiti amacıyla düzenlenmiş resmî belgelerle de yapılmasının eklenmesi ile teklifin 1 inci maddesi kabul edilmiştir.

Teklifin 2 nci maddesi ile değiştirilmesi istenilen 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 66 ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki elli milyon liralık yardımın taksitle ödenmesi yerine defaten ödenmesini sağlayacak değişikliğin yapılması ile teklifin 2 nci maddesi kabul edilmiştir.

Teklifin geçici maddesi, madde metninde yer alan «merkez karar ve yönetim kurulları» ibaresi 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 16 ncı maddesine paralel olarak «merkez karar, yönetim ve irca organları» şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Teklifin 3 ve 4 üncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Komisyonumuz, siyasî partilerin kongrelerinden önce bu teklifle getirilen gerekli tüzük değişikliklerini yapabilmelerini sağlamak bakımından, teklifin bir an önce ka-

nunlaşmasında yarar görmüş ve İctüzüğü'nün 53 üncü maddesine göre teklifin Genel Kurulda öncelikle görüşülmesinin istenmesini da kararlaştırmıştır.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Kâmil T. Coşkunoglu
Ankara

Kâtip ve Bu Raporda Sözcü
Naim Geylani
Hakkâri

Üye
İlhan Aşkın
Bursa

Üye
Hüdaî Oral
Denizli

Üye
Abdülmecit Yağan
Kayseri

Üye
Yaşar Topçu
Sinop

Önceliğine Muhalifim.

Başkanvekili
Ledin Barlas
Adana

Üye
Mustafa Çorapçioğlu
Balıkesir

Üye
Sedat Doğan
Adana

Üye
Mehmet Moğultay
İstanbul

Üye
M. Fuat Yazıcı
Manisa

Üye
Ahmet Avcı
Uşak

Üye
Güneş Müftüoğlu
Zonguldak

ÇANAĞKALE MİLLETVEKİLİ M. CUMHUR ERSÜMER İLE
KARS MİLLETVEKİLİ YASİN BOZKURT'UN TEKLİFİ

**2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında
Kanun Teklifi**

MADDE 1. — 2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununun 21 inci maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Listede adı yazılı bulunmayanlar oy kullanamazlar. Oylar, oy verenin nüfus hüviyet cüzdanı veya resimli üyelik kimlik kartı ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır. Oylar, oy verme sırasında sandık kurulu başkanınca verilen, seçim kurulu başkanınca mühürlenmiş ve adayları gösterir listelerin tüzük ve kongre yönetmeliklerinde gösterilen usule uygun bir şekilde işleme tâbi tutularak sandığa atılması suretiyle kullanılır. Oy kullanma ve oyların muteberlik şekil ve şartları, siyasî partilerin tüzük ve kongre yönetmelikleri ile düzenlenir.»

MADDE 2. — 2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununun 66 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yukarıdaki fıkranın dışında kalan gerçek ve tüzelkişilerin her birinin bir siyasî partiye aynı yıl içerisinde ellimilyon lirayı aşmamak üzere beşmilyon liradan fazla kıymette aynı veya nakdî bağışta bulunması yasaktır. Bağış veya bağışların, bağışta bulunanın veya yetkili temsilcisine veya vekiline ait olduğunun partice verilen makbuzda açıkça belirtilmesi gerekir. Böyle bir belgeye dayanılmaksızın siyasî partilerce bağış kabul edilemez.»

GEÇİCİ MADDE — Siyasî partilerin merkez karar ve yönetim kurulları, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren üç ay içerisinde, gerekli görülen tüzük değişikliğini yapmaya yetkilidir.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ANAYASA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 21 inci maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Listede adı yazılı bulunmayanlar oy kullanamazlar. Oylar, oy verenin nüfus hüviyet cüzdanı veya resimli üyelik kimlik kartı veya kimlik tespiti amacıyla düzenlenmiş resmi belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır. Oylar, oy verme sırasında sandık kurulu başkanınca verilen, seçim kurulu başkanınca mühürlenmiş ve adayları gösterir listelerin tüzük ve kongre yönetmeliklerinde gösterilen usule uygun bir şekilde işleme tabi tutularak sandığa atılması suretiyle kullanılır. Oy kullanma ve oyların muteberlik şekil ve şartları siyasî partilerin tüzük ve kongre yönetmelikleri ile düzenlenir.»

MADDE 2. — 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 66 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yukarıdaki fıkranın dışında kalan gerçek ve tüzelkişilerin her birinin bir siyasî partiye aynı yıl içerisinde ellimilyon liradan fazla kıymette aynı veya nakdî bağışta bulunması yasaktır. Bağış veya bağışların bağışta bulunanın veya yetkili temsilcisine veya vekiline ait olduğunun partice verilen makbuzda açıkça belirtilmesi gerekir. Böyle bir belgeye dayanılmaksızın siyasî partilerce bağış kabul edilemez.»

GEÇİCİ MADDE — Siyasî Partilerin merkez karar, yönetim ve icra organları, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren üç ay içerisinde gerekli görülen tüzük değişikliğini yapmaya yetkilidir.

MADDE 3. — Teklifin 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Teklifin 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

